

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI AKARYAKIT İKMAL VE NATO POL TESİSLERİNE PETROL PİYASASINDA FAALİYET GÖSTERME OLANAĞI SAĞLANDI

Millî Savunma Bakanlığı Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığı (“Başkanlık”), Türk Silâhlı Kuvvetlerinin ve dış takviye kuvvetlerinin akaryakıt ve madeni yağ stoklarını muhafaza etmek ve bunları akaryakıt boru hattı veya diğer nakliye araçları ile askerî birliklere ulaştırmak ve Türkiye NATO boru hattı ile akaryakıt tesislerinin işletme, bakım ve çalışır halde bulundurulmasını sağlamak üzere 05.04.2001 tarihli ve 4636 sayılı Millî Savunma Bakanlığı Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığının Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun ile kurulmuş ve faaliyetine başlamıştır.

Yurt içi ve yurt dışı kaynaklardan temin olunan petrolün doğrudan veya işlenerek güvenli ve ekonomik olarak rekabet ortamı içerisinde kullanıcılara sunumuna ilişkin piyasa faaliyetlerinin şeffaf, eşitlikçi ve istikrarlı biçimde sürdürülmesi için yönlendirme, gözetim ve denetim faaliyetlerinin düzenlenmesini sağlamak amacıyla çıkarılan 5015 Petrol Piyasası Kanunu'nun 1 inci maddesinin üçüncü fıkrasında, sağladıkları hizmetin özel ve hassas mahiyeti nedeniyle Başkanlık'ın faaliyetleri Kanun'un kapsamı dışında tutulmuştur.

Başkanlık tarafından, stratejik öneme haiz olan yurdun otuzyediyi ayrı noktasında yaklaşık 1.000.000 metreküp depolama kapasitesi ile 3.200 kilometre uzunluğunda akaryakıt boru hattı sistemi işletilmektedir. Söz konusu akaryakıt boru hattı sisteminin, TÜPRAŞ İzmit Rafinerisi ile doğrudan bağlantısı bulunmaktadır. Ayrıca deniz terminallerinden, gemi tahliyeleri ve dolum işlemleri yapılarak, boru hattı sistemi vasıtasıyla yurdun dört bir yanına yakıt ulaştırabilmektedir.

Zaman içerisinde, Başkanlık tarafından sadece Türk Silahlı Kuvvetlerinin ve NATO güçlerinin ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla işletilen akaryakıt boru hatları ve depolama tesislerinde bir kısım atık kapasitenin oluştuğu görülmüş ve boru hatları ile akaryakıt sisteminin atıl kapasitesinin 5015 sayılı Kanun çerçevesinde petrol piyasası faaliyetlerine konu edilmesi suretiyle gelir elde edilmesi ve ülke ekonomisine katkı sağlanması istenmiştir.

Ne var ki, 5015 sayılı Kanun ve ikincil mevzuat kapsamında petrol piyasasında piyasa koşullarına göre özel kişilere depolama ve iletim hizmeti verilebilmesi için EPDK'dan lisans alınması ve lisans alacak kişinin de sermaye şirketi olması gerektiğinden bu tesislerdeki atıl kapasite bugüne kadar değerlendirilememiştir.

03.02.2015 tarihli ve 29256 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 6586 sayılı Millî Mayın Faaliyet Merkezi Kurulmasına İlişkin Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile konuyla ilgili olarak hem 4636 sayılı hem de 5015 sayılı Kanunlarda bazı değişiklikler yapılarak, Millî Savunma Bakanlığı Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığı'nca işletilen akaryakıt boru hatları ve depolama tesislerindeki atıl kapasitenin özel kişilerin hizmetine açılması ve buraların sermaye şirketi kurmadan da lisanslandırılmasının yolu açılmıştır. Söz konusu değişiklikler aşağıda özetlenmektedir:

6586 sayılı Kanun'un

- 83 üncü maddesiyle, 4636 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasına *“diğer nakliye araçları ile askerî birliklere ulaştırmak”* ibaresinden sonra gelmek üzere *“, atıl kapasitenin ülke ekonomisi yararına değerlendirilmesi amacıyla 4/12/2003 tarihli ve 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu çerçevesinde depolama ve iletim faaliyetlerinde bulunmak”* ibaresi eklenmiştir.
- 84 üncü maddesiyle, 4636 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesine *“bu görevler”* ibaresinden sonra gelmek üzere *“öncelikle Türk Silâhlı Kuvvetlerinin ihtiyaçları karşılanmak üzere”* ibaresi eklenmiş ve aynı fıkranın (d) bendi *“Atıl kapasitenin ülke ekonomisi yararına değerlendirilmesi amacıyla depolama ve iletim faaliyetlerinde bulunmak ve gelir sağlamak”* şeklinde değiştirilmiştir.
- 87 nci maddesiyle, 4636 sayılı Kanuna *“EK MADDE 2 – Başkanlık, atıl kapasitenin ülke ekonomisi yararına değerlendirilmesi amacıyla 5015 sayılı Kanun çerçevesindeki depolama ve iletim faaliyetlerine ilişkin olarak mevcut tesisler ile 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu ve mevzuatı çerçevesinde gümrük antreposu işletebilir.”* şeklindeki k madde eklenmiştir.
- 91 inci maddesiyle, 5015 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin üçüncü fıkrasına *“Ancak, bu Başkanlığın 4636 sayılı Kanun kapsamındaki faaliyetlerinin depolama ve iletim faaliyetlerine konu edilmesi hâlinde lisans alınmasına ilişkin usul, esas ve muafiyetler Kurumca belirlenir.”* cümlesi eklenmiştir.
- 92 inci maddesiyle, 5015 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrasına *“Millî Savunma Bakanlığı Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığının 4636 sayılı Kanun kapsamındaki faaliyetlerinin depolama ve iletim faaliyetlerine konu edilmesi hâlinde verilecek lisanslarda sermaye şirketi olma şartı aranmaz; lisans vermede taahhüt üzerinden işlem yapılamaz.”* cümlesi eklenmiştir.